

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTEKÓW

3. Miejscowość

ELBLĄG

3273

1. Nazwa

KOŚCIÓŁ KATOLICKI P.W. ŚW. ANTONIEGO PADEWSKIEGO,

2. Czas powstania

1360 r.

4. Adres

ELBLĄG-Próchnik, ul. Strumykowa 38

nr ewidencyjny działki dz. nr 165, obręb 33

nr księgi wieczystej

Przynależność administracyjna

województwo warmińsko-mazurskie

powiat elbląski grodzki

gmina Elbląg

6. Współrzędne geograficzne

N: 54° 14' 45.8" E: 19° 27' 28.5"

7. Poprzednie nazwy miejscowości

Dörbeck, Próchnik,
od 1997r. dzielnica Elbląga

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzymskokatolicka pod wezwaniem
Najświętszego Serca Jezusowego w Łęczu,
Łęcze 48, 82-340 Tolkmicko

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Formy ochrony

Wpis do rejestru zabytków nr A-234
(d. 66/16/57) z dnia 30.05.1957r.

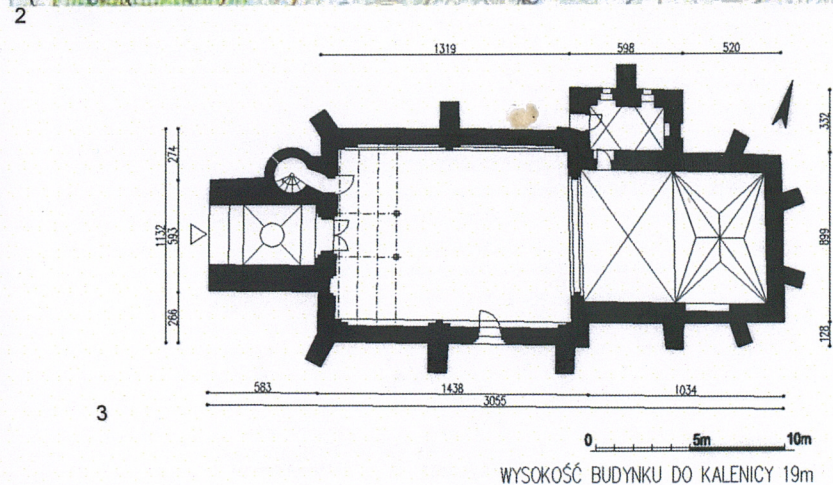
11. Materiały graficzne

1. WIDOK KOŚCIOŁA OD UL. STRUMYKOWEJ

2. PLAN ORIENTACYJNY 1:10 000

3. RZUT PRZYZIEMIA KOŚCIOŁA 1:400

3

WYSOKOŚĆ BUDYNKU DO KALENICY 19m

Pierwsze wzmianki o wsi Próchnik pochodzą z 1300 roku, kiedy to elbląski komtur Konrad von Lichtenhein wydał pozwolenie na wybudowanie młyna. Dokument pierwszej lokacji zaginął, druga odbyła się w 1357r.

Kościół został zbudowany około 1360 roku. Od początku swojego istnienia związany był z parafią Łęcze jako jej filia. Jedynie w latach 1945-57 łączność ta została przerwana, gdyż Łęcze utraciły samodzielność duszpasterską.

W 1905r kościół rozbudowano dobudowując od zachodu wieżę. W 1957r kościół wyremontowano. Z tego okresu prawdopodobnie pochodzi konstrukcja i pokrycie dachowe nad nawą główną, oraz konstrukcja dachu nad prezbiterium.

W roku 2011 wykonano część prac remontowych wskazanych w ekspertyzie z 2008r – wzmocniono przypory i dokonano napraw fundamentów.

Kościół zbudowany jest w stylu gotyckim.

Sytuacja: Kościół usytuowany jest przy ul. Strumykowej, na niewielkim wzniesieniu. Bezpośrednio obok znajduje się budynek plebanii. Kościół jest orientowany, a teren wokół niego jest ogrodzony.

Materiał, konstrukcja, technika: Ściany – fundamentowe, pod nawą, prezbiterium i zakrystią kamienne, z nieobrobionych kamieni z granitu i bazaltu, pod wieżą z cegły ceramicznej, pełnej. Ściany zewnętrzne – z cegły ceramicznej gotyckiej, nietynkowane z zewnątrz, wewnątrz tynki wapienne. Sklepienia i stropy – nad zakrystią strop ceramiczny kolebkowy, nad prezbiterium sklepienie krzyżowe i gwiaździste, nad nawą główną strop drewniany, belkowy z podsufitką i deskowaniem podłogi. W wieży stropy drewniane, belkowe. Nad przejściem pod wieżę – sklepienie krzyżowe. Wieżba dachowa – nad nawą wiązary ciesielskie drewniane mieszane, krokwie oparte na końcach belek stropowych, wsparte pionowymi słupkami i przewiązane czterema jętkami. Nad prezbiterium – wiązary ciesielskie drewniane mieszane, krokwie oparte na końcach belek poziomego rusztu usztywniającego, przewiązane jętkami i krzyżulcami, wsparte na podpórkach. Nad wieżę – konstrukcja drewniana, jętkowa. Pokrycie dachu – dachówką ceramiczną mnich-mniszka, układaną na drewnianych łatach, nad nawą na połaci południowej dodatkowo na pełnym deskowaniu. Posadzki, podłogi – w prezbiterium i zakrystii z cegły ceramicznej, gotyckiej, ułożonej płasko. W nawie głównej płytki ceramiczne w części centralnej, na obrzeżach cegła gotycka. Na poddaszu nawy głównej i w części wieżowej na wszystkich kondygnacjach podłogi drewniane deskowe. Schody – wejście na poddasze wewnętrznymi schodami wachlałowymi wykonanymi z litego kamienia granitowego. Schody międzykondygnacyjne wieży – drewniane, drabiniaste. Otwory – drzwi zewnętrzne do nawy głównej, drewniane, dwuskrzydłowe, zabezpieczone od zewnątrz metalową kratą. Drzwi wewnętrzne do zakrystii i boczne do nawy głównej, drewniane, jednoskrzydłowe. Drzwi wewnętrzne – drewniane, deskowe. Okienne w szczycie wschodnim w części poddaszowej, drewniane, deskowe. Okna z witrażami w ramach metalowych.

Rzut: budynek jednonawowy, założony na planie prostokąta, z przylegającym od wschodu również prostokątnym prezbiterium. Od północy symetria założenia zaburzona jest dobudowaną do prezbiterium prostokątną zakrystią. Na osi od zachodu usytuowana jest wieża na planie prostokąta.

Bryła: budynek parterowy, wysoki o rozczłonkowanej bryle. Dach nad nawą i nad prezbiterium dwuspadowy, wysoki, stromy, dach nad zakrystią stromy, jednospadowy, dach wieży czterospadowy.

Elewacje: elewacja frontowa – zachodnia, na osi elewacji 4-kondygnacyjna wieża, otwarta w przyziemiu na ostrołukowy portal, nad drzwiami wejściowymi tondo. Elewacja wschodnia – szczyt blendowany, zwieńczony uskokami sterczynowymi, na osi środkowej prezbiterium okno zamknięte ostrołukowo. Elewacja południowa – podłużna, posiada 2 okna w części nawowej, oraz 2 o wydłużonym kształcie w prezbiterium. Dodatkowo w ścianie nawy umieszczono niesymetrycznie drzwi wejściowe boczne. Elewacja północna – podłużna, jak południowa, w prezbiterium 1 okno, oraz dobudowana zakrystia. Otwory okienne prostokątne, zamknięte łukiem ostrym, w rozprofilowanych obramieniach. Ściany oraz naroża ujęte skarpami.

Wnętrze: Wejście główne do kościoła prowadzi przez wieżę od strony zachodniej, wnętrze jednonawowe, z emporą organową o drewnianej konstrukcji, wspartą na drewnianych słupach. Do zakrystii prowadzi wejście z prezbiterium, oraz bezpośrednio z zewnątrz.

Wyposażenie: polichromie w prezbiterium, w tym orła polskiego i pruskiego, chrzcielnica granitowa z XVw, dzwon z XVIw, późnogotycki ołtarz, 3 ławy.

Instalacje: elektryczna.

<p>14. Kubatura</p> <p>2100 m3</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>265 m2</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>sakralne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>sakralne</p>
<p>18. Stan zachowania</p> <p>Budynek w złym stanie technicznym. Fundamenty – stan dobry, wzmocnione i zaizolowane. Ściany zewnętrzne – stan zły, ściany zawilgocone, tynki zmurowane i odparzone, porażone korozją, miejscami zaatakowane przez glony. Z zewnątrz widoczne są fragmenty przemurowanego muru. Strop – drewniane belki stropowe nad nawą w stanie bardzo złym, do wymiany, stropy ceglane w stanie dobrym. Stropy międzykondygnacyjne w wieży w stanie dobrym. Dach – konstrukcja dachu wieży w stanie dobrym, pozostała w stanie bardzo złym, do wymiany. Przekrycie dachu – stan zły. Stolarka okienna i drzwiowa – stan dobry. Podłoga – stan zły, pokryta glonami o przebarwieniu zielonkawym, z wykruszeniami i spękaniami, posadzka miejscowo pozapadana. Instalacja elektryczna – stan dobry.</p>		<p>19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Budynek mocno zawilgocony, nie posiada odprowadzenia wód opadowych z dachów, brak rynien i rur spustowych. Brak obróbek blacharskich. Niezbędny jest remont budynku w zakresie wykazanym w ekspertyzie, kapitalny remont dachu i stropów drewnianych. Należy skuć uszkodzone, odparzone tynki i uzupełnić je nowymi, renowacyjnymi, odgrzybić mury. Dokonać naprawy spękań, zarysowań i rozwarstwień występujących w murach ceglanych i na tynkach wewnętrznych oraz oczyścić elewacje wraz z uzupełnieniem zaprawą wapienną spoin, z niezbędnymi przemurowaniami cegieł.</p>	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Karta ewidencyjna zabytku nr 5943, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie, delegatura w Elblągu, Elbląg, ul. Świętego Ducha 19
Karta zielona z 1959r, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie, delegatura w Elblągu, Elbląg, ul. Świętego Ducha 19
Ekspertyza budowlano-konstrukcyjna z projektem remontu, grudzień 2008r., autor: inż. Z.Czechowski, Miejski Konserwator Zabytków w Elblągu

23. Bibliografia

Elbląg i okolice 1937-1956, Elbląg 1988, ks. dr M.Józefczyk
Elbląg i okolice, informator krajoznawczy, Gdańsk 1978, F. Mamuszka

25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

Elbląg i okolice na starych pocztówkach, Elbląg 2006
Zdjęcia z archiwum WUOZ w Olsztynie, Delegatura w Elblągu

21. Uwagi

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

tekst: mgr inż. arch. Dorota Misiaczyk-Struzik, październik 2012

plany, rysunki: mgr inż. arch. Dorota Misiaczyk-Struzik, październik 2012

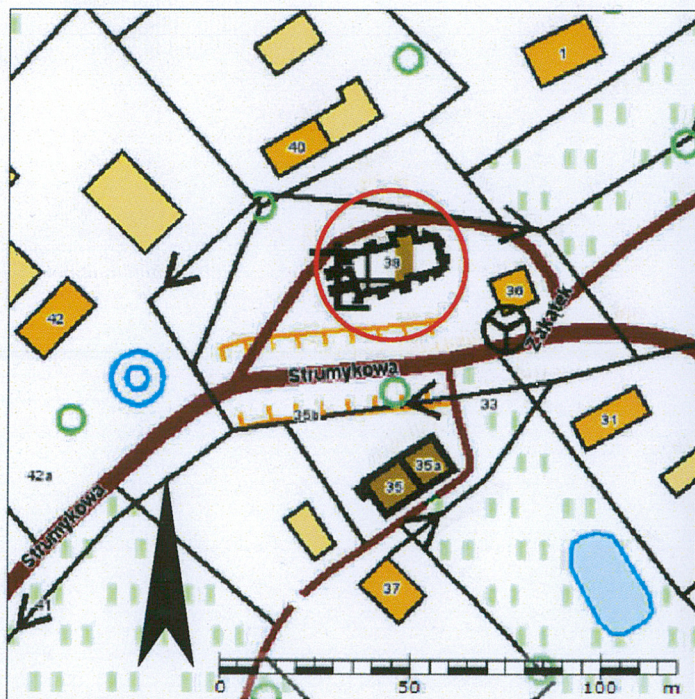
fotografie: mgr inż. arch. Dorota Misiaczyk-Struzik, październik 2012

Struzik

26. Załączniki

Załącznik nr 1, 2

1. Miejscowość	ELBLĄG	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	Elbląg	KOŚCIÓŁ KATOLICKI P.W. ŚW. ANTONIEGO PADEWSKIEGO Próchnik, ul. Strumykowa 38	cd. p. 11 – plan sytuacyjny dokumentacja fotograficzna stanu istniejącego (verte) dokumentacja ikonograficzna (verte)
3. Powiat	elbląski grodzki		
4. Województwo	warmińsko-mazurskie		

1. PLAN SYTUACYJNY 1:2000

2. ELEWACJA FRONTOWA, ZACHODNIA

3. ELEWACJA WSCHODNIA

Opracowanie załącznika mgr inż. arch. Dorota Misiaczyk-Struzik

(data i podpis)

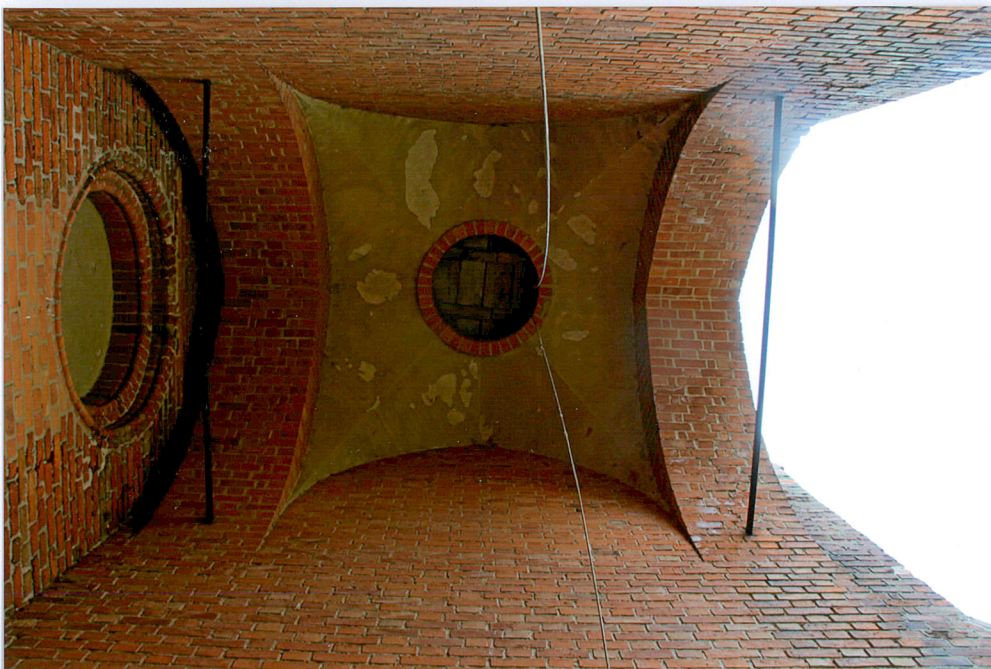
listopad 2012

Struzik

3. ELEWACJA BOCZNA, POŁUDNIOWA

5. WIDOK SKLEPIENIA W WEJŚCIU, POD WIEŻĄ

4. ELEWACJA BOCZNA, PÓŁNOCNA

6. WIDOK KOŚCIOŁA Z DOBUDOWANĄ W 1905r WIEŻĄ ORAZ WOLNOSTOJĄCĄ DZWONNICĄ

1. Miejscowość	ELBLĄG	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	Elbląg	KOŚCIÓŁ KATOLICKI P.W. ŚW. ANTONIEGO PADEWSKIEGO Próchnik, ul. Strumykowa 38	dokumentacja fotograficzna stanu istniejącego (verte)
3. Powiat	elbląski grodzki		
4. Województwo	warmińsko-mazurskie		

1. WIDOK NA PREZBITERIUM

2. WIDOK W KIERUNKU CHÓRU

Opracowanie załącznika mgr inż. arch. Dorota Misiaczyk-Struzik
(data i podpis) listopad 2012

Struzik

3. ZWORNIK SKLEPIENIA W PREZBITERIUM

4. WIDOK POSADZKI I ŚCIANY FUNDAMENTOWEJ Z BOKU NAWY

5. WIĘŻBA DACHOWA NAD NAWĄ GŁÓWNĄ